

Çoxmədəniyyətlik Azərbaycanda dövlət siyasətinin tərkib hissəsidir

V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunda bildirildi ki, Bakıda tərəfdaşlıq, əməkdaşlıq ruhu, böyük imkanlar var

Məhəmməd Nərimanoğlu

Azərbaycanın dünyanı silkələyən və əslində isə hədələyən terrorizm və ekstremizmə qarşı birgə mübarizənin önündə getdiyini və bu məsələdə beynəlxalq təşkilatları bir araya gətirməsi artıq ənənə halını alıb. Beynəlxalq tədbirlərdə dəfələrlə səsləndirildiyi kimi, Bakıda tərəfdaşlıq, əməkdaşlıq ruhu, böyük imkanlar var.

Azərbaycanın dövlət başçısı İlham Əliyev tərəfindən irəli sürülmüş təşəbbüslər daim yeni imkanlar yaradır. Bu gün dünyada gedən proseslər, əksər hallarda narahatedici situasiyalar tələb edir ki, beynəlxalq dialoqa daha böyük diqqət yetirilsin. Dünyanın əksər ölkələrini eyni məqsəd uğrunda bir araya toplayan beynəlxalq tədbirlər bu baxımdan aktuallığı ilə seçilir. Paytaxt Bakı belə beynəlxalq tədbirlərə evsahibliy ilə diqqəti cəlb etməkdədir.

Çox da uzaq olmayan tarixə nəzər salmaqda deyə bilərik ki, terrorizmin konkret təzahürü "Ərəb baharı" inqilablarının iflası ilə başladı. Yaxın Şərq və Şimali Afrikada vətəndaş müharibələrinin şahidi olduq. Suriya, İraq, Yəmən, Somali, Sudan, Liviya, Sinay və Afrika səhrası kimi yerlərdə sözlə ifadə edilə bilməyən dəhşətlər törədildi. Əhalisinin əksəriyyəti müsəlman olan ölkələrdə, həm də İslamın ikinci din kimi qəbul edildiyi Qərbi Avropa ölkələrində Qərb və müsəlman icmaları arasındakı uçurum dərinləşir ki, bu da çox təhlükəlidir.

May ayının 2-də "Ayrı-seçkilik, qeyri-bərabərlik və zorakı münaqişəyə qarşı fəaliyyət naminə dialoq quraq" şüarı ilə keçirilən V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun bəşəriyyəti narahat edən problemlərin həlli yollarının araşdırılması baxımından əhəmiyyəti çox böyükdür. Beynəlxalq təşkilatların, dünyanın nüfuzlu və aparıcı dövlətlərinin yüksək səviyyəli rəsmilərinin iştirak etdiyi V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu öz işini iki gün ərzində müxtəlif istiqamətdə davam etdirdi.

Plenar iclaslarda "Gənclər sülh naminə: şiddətli ekstremizmə qarşı əks qüvvənin formalaşdırılması", "Gənclərdən nə öyrənə bilərik: sülhü təşviq etmək və müxtəlifliyi əhatə etmək məqsədilə inklüziv yanaşmaların müzakirəsi", "BMT sistemində sülh naminə çoxtərəflilik və diplomatiyanın gücləndirilməsi", "Gənclərin məşğulluğu və peşə təhsili: ayrı-seçkilik və bərabərsizlik əleyhinə innovativ yanaşmalar", "Bərabər vətəndaşlıq hüquqlarının dəstəklənməsi üçün daha böyük mənəvi yaxınlaşma istiqamətində irəliləmək", "Miqrasiya, yerdəyişmə və insan təhlükəsizliyi" kimi ümumbəşəri mövzular diqqət mərkəzində saxlandı.

Mayın 3-də forum çərçivəsində Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi tərəfindən təşkil edilən "Müasir dünyada etnik-mədəni müxtəlifliyin artması və onun tənzimlənməsində çoxmədəniyyətlik siyasətinin əhəmiyyəti" mövzusunda növbəti sessiya keçirildi. Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etibar Nəcəfovun moderatorluğu ilə keçirilən tədbirdə Azərbaycandakı multikultural mühit barədə məlumat verildi. BBMM-in Himayəçilik Şurasının sədri Kamal Abdullayev multikulturalizmin Azərbaycanın dövlət siyasəti olduğunu vurğuladı. Qeyd edildi ki, Azərbaycanda dinlərarası harmoniya, eləcə də qədim tolerantlıq və multikulturalizm ənənələri mövcuddur. Əhalisinin əksəriyyəti müsəlman olan ölkəmizdə İslamla yanaşı, digər dinlərə mənsub insanlar qarşılıqlı anlaşma, mehriban qonşuluq və əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Azərbaycanda tarixən mövcud olan bu ənənələrin qorunması və inkişafı, eləcə də multikultural dəyərlərin təbliği ölkə rəhbərliyinin daim diqqət mərkəzindədir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlının fikrincə, multikulturalizmin təbliği dini dəyərlərin, Azərbaycanda yaşayan müxtəlif etnik qruplardan ibarət xalqımızın tarixinin, mədəniyyətinin təbliği olmaqla yanaşı, həm də bütün dünyaya verdiyi sevgi, mərhəmət mesajıdır.

Tədbir iştirakçıları Azərbaycanın multikulturalizm ənənələri barədə sessiyada ətraflı məlumatlandırıldı. Ölkəmizdə mövcud müxtəlif dini icmalar, dövlət-din münasibətlərini tənzimləyən qanunvericilik bazası və bu sahədə dövlət siyasətindən bəhs edildi.

ABŞ Etnik Anlaşma Fondunun prezidenti Mark Şnayer, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin müavini Fuad Nurullayev, Los-Anceles Xristian Dini Mərkəzinin rəhbəri, yepiskop Xuan Karlos Mendez, Kolumbiya ştatının Vaşinqton Hüquq Assosiasiyasının məsləhətçisi Janna Skot və başqaları ölkəmizdəki multikulturalizm mühitinin bütün dünyaya nümunə olduğunu xüsusi qeyd etdilər. O da vurğulandı ki, multikulturalizm və tolerantlıq tarixən azərbaycanlıların həyat tərzinə olub, bu gün isə etnik mənsubiyyətindən,

dilindən, dinindən asılı olmayaraq, Azərbaycan dövlətinin hər bir vətəndaşının gündəlik həyat tərzinə çevrilib. Bu isə dövlət siyasətinin tərkib hissəsidir.